

Provning med importören Clydesdale den 20e mars 2022

Ja... världen är verkligen upp och ned, då smittskyddsmyndigheten precis tagit bort restriktionerna för sammankomster och allt börjar se ljusare ut får en liten farbror som kallar sig stadsman i öster hybris å vill återupprätta gamla Sovjetunionen på nytt mot de flestas vilja.

Det står nu klart att EU och övriga världen är mer beroende av östs spannmål, olja och gas mm än vad som är önskvärt i den uppkomna situationen, tur då att whiskyproduktionen inte verkar ha berörts i någon större omfattning, distributionen där emot verkar vara ett stort problem på de Brittiska öarna då alla lastbilschaufförer av olika anledningar lämnat landet.

Även programgruppen fick bekymmer i början av mars med denna provning, redan innan pandemin och kriget brutit ut i sin fulla omfattning hade vi bokat Joakim Liljekvist på Edrington för provningen "Bowmore vs Macallan" som av ovan nämnda skäl kommit att skjutas på framtiden i omgångar. Joakim är en upptagen man och inte alltid lätt att få tag i så mars han komma med råge innan man kunde konstatera att vi hade två olika datum i våra agendor, vi hade bokat lokal och tillstånd och Joakim var upptagen på annat håll den 20e mars.

Goda råd var nu dyra, efter några snabba överläggningar i gruppen via mail var vi överens om att slänga ut en krok till Thomas Sundblom på Clydesdale som varit flexibel och alltid hållit riktigt bra provningar för sällskapet tidigare.

Jaha... sade Thomas, den dagen sitter jag och Micke Nilsson i en bil upp från Malmö men det är klart att vi stannar i Södertälje och håller i provningen... vad säger man om det, inte nog med att Thomas importerar fantastisk whisky, han är även en verklig vän att hålla sig i när det blåser också.

Så efter att ha satt nytt Världsrekord i tre årsmöten på kortast möjliga tid, faktum är att vi var så snabba så Thomas och Micke fick efterlysas då de i lugn och ro strosade runt i Södertäljes centralare delar.

Provningen heter "varför bygger man ett destilleri" ja.. varför gör man det, det är både dyrt och tidsödande men ändå ploppar nya destillerier upp både här och där å det är om dem den första delen av provbrickan handlar om den här kvällen.

Glas nr 1 Stobcross från Glasgowbaserade Clydeside Distillery, 46% alkohol, finns på systembolagets beställningssortiment nr. 55039-BS kostar 679 kr

Stobcross var från början ett kors som utmärkte vägen till Dumbarton Rock, senare fick en fin herrgård byggd under 1600 talet bära namnet fram till att den revs 1875 för att ge plats för the Queens Dock som under en period var navet till Glasgows globala handel.

I dockans forna pumphus byggt 1877 började Morrison Glasgow Distillers Ltd 2012 bygga nytt och Clydeside Distilleri stod klart i november 2017, det kan nämnas att Clydeside Distilleris Chairman Tim Morrison är barnbarns barn till John Morrison som ursprungligen byggde the Queens Dock 1870.

Stobcross är destilleriets första tappning gjord på 100% skotskt korn och vatten från Loch Katrine lagrad på Amerikansk och Europeisk ek i knappa fyra år.

Ett mycket lovande förstasläpp och vi kan säkert förvänta oss pärlor framöver från denna unga lågländare.

Glas nr 2 Engelsk whisky kan det vara något? Jovisst The Cotswolds Distillery i Stourton,

Warwickshire ca 15 mil nordväst om London, grundat 2014 av den tidigare hedge fund managern och New Yorkern Daniel Szor under sträng uppsikt av Harry Cockburn, tidigare Master Distiller och Production Director på Bowmore samt Dr Jim Swan (1941-2017), expert på bland annat lagringshus där han tidigare varit delaktig i Penderyn i Wales och Kavalan i Taiwan med flera.

De första dropparna från detta unika engelska destilleri buteljeras i oktober 2017 husstilen är absolut inte rök utan enbart ton av frukt som skall återspegla Warwicshires karaktär, batchen på brickan är 1/2018, 46% alkohol, systembolagets beställningssortiment nr. 83501-BS, kostar 638 kr.

Glas nr 3 1826 bygger Charles och David Gray Loch Katrine Adelphi Distillery på flodbanken till River Clyde på norra kanten av Gorbals Glasgow, 1906 inträffar dock den stora Gorbalkatastrofen då ett av de kolossala jäskaren kollapsar och en tsunami av alkoholhaltig vört dränker gatan utanför och orsakar flera dödsfall och som ett resultat upphör mältningen på platsen, året därpå upphör destillationen av maltwhisky och 1932 upphör även produktionen av grain whisky, 1971 rivs det som är kvar av destilleriet och 1984 byggs Glasgows centrala moské på platsen.

Den oberoende buteljeraren Jamie Walker återupplivar namnet Adelphi 1993 för sina mest sällsynta, begränsade och åldrad malter tillgängliga enbart för de kräsnaste whiskyentusiasterna, året där på kontaktas Jamie av Keith Falkoner å hans granne i Argyll Donald Houston på rekommendation för att köpa en hogshead med whisky, emellertid blev de så imponerade att de till sist köpte hela företaget. Planer att bygga ett nytt destilleri knappa sju mil väster om Fort William på Skottlands västkust tog fart under 2007 och första spadtaget tas i Glenbeg under 2013 och kranarna öppnas på det helt nya Ardnamurchan Distillery 25e juli 2014.

Vår flaska är AD/07.21:05, en försiktig blandning av rökig och örökt kornsprit lagrad på 2/3 bourbon och 1/3 sherryfat utan kylfiltrering, 46,8% alkohol, systembolagets beställningssortiment nr.51855-BS, kostar 679 kr.

Glas nr 4 På 1400 talet fanns ett mycket välrenommerat bryggeri vid foten av berget Ochil Hill i

Perthshire precis på gränsen till högländerna, historien berättar om den unge skotske Kung James IV som på genomresa 1488 stannat till och köpt öl för sin kröningsfest här, anledningen till det goda ölet lär vara vattnet från de kringliggande bergen.

Det kristallklara vattnet rinner över basalt och röd sandsten innan det når Danny burn å det kom att gå många år innan Arkitekten William Delmé-Ewans provade vattnet och kunde konstatera platsen lämplig, 1947 konverterar han det gamla bryggeriet till whiskydestilleriet Tullibardine.

Anläggningen har inte haft jättemånga ägare som annars kan vara brukligt i whiskyindustrin, 1993 köper Whyte & Mackay Invergordon Distillers som äger Tullibardine och lägger destilleriet i "malpåse" men knappa tio år senare köps destilleriet loss av ett konsortium av erfarna whiskyinvestorer vars mål var att

bygga en hel återförsäljarby i dess omedelbara närhet, planerna grusas dock i och med fastighetskraschen 2009.

Picard köper anläggningen 2014 och har gjort tunga investeringar i både maskinpark, besökscenter och lagerhus, det tar ca 30 min med bil från Perth i sydvästlig riktning längs landsvägen A9 för att nå destilleriet.

På brickan står en 15åring och om jag han uppfattade saken rätt var den här sällskapets favorit för kvällen med 43% alkohol, systembolagets beställningssortiment nr. 56096-BS, kostar 759kr.

Glas nr 5 Captain Hugh Munro (1770-1846), son till Royal Navy Captain James Munro, Laird of

Teaninich estate efter sin faders bortgång 1788 var i många avseenden en typisk landägare för sin tid, liksom sina grannar tog han värvning i det 78e kompaniet Highlanders i kriget mot Frankrike, men hans militära bana blev kort, Hugh var bara 24 år när han under en skärmytsling nära staden Nijmegen i Holland får han en muskötkula från sidan som tar näsrot och båda ögonen, problemet var att innan han tog värvning hade han också förlovat sig med Generalens dotter Jane, men när Generalen fick höra om hans skada drog han genast tillbaka samtycket om giftermål och Jane vågade inte heller gå sin far emot så kort efter gifter sig Jane med en annan förmögen jordägare i trakten...

För att göra en lång historia kort lät Hugh inte nedslås av handikapp och motgångar, han rider sin häst i full galopp med ledsagare inom hörhåll, låter riva stora delar av slottet och är själv byggleddare, under ombyggnationen stegar han ut de nya

väggarna å han klättrar på ställningarna och över taken till ren förskräckels för byggnadsarbetarna, allt för att försäkra sig om att det blir som han tänkt sig, konstruktionen blir dock inte helt symmetrisk av förklarliga skäl.

Han lever ett rika socialt liv som även borgar för ett outtröttligt arbete för att säkra ekonomiskt välstånd för slottet så väl som trakten, han grundar samhället Alness och får köpmän och hantverkare att flytta in å han förstår tidigt att whiskytillverkning ger arbete å kräver mycket lokalt producerat korn, whisky var dessutom lättare att transportera än spannmål och gav bättre avkastning.

Så tidigt som 1817 låter han bygga Teaninich Destilleri och redan från början vill han att det skall gå rätt till med laga licenser.

Under några år framåt engagerar han sig i att få bort lönnbränd whisky från pubarna i de närbelägna städerna innan han 1819 säljer slottet till sin yngre bror Generalen John Munro å pensionerar sig i gårdshuset.

Ingen romantiskt lagd själ kan väl påstå att det blev ett lyckligt slut på historien för trots att hans före detta fästmö aldrig talade med honom igen så hade hon en soft spot för honom genom hela livet och följde hans innehållsrika gärning på avstånd å när hon senare blev svårt sjuk å kände slutet komma bad hon att få komma till den lokala församlingskyrkan för att få se honom en sista gång sitta där på familjen Munros reserverade bänk.

Lillebror John ärver destilleriet när Hugh går ur tiden 1846, John vistas dock från och till i Indien och har inte riktigt tid för vare sig slott eller whiskybränning, själv går han ur tiden 1858.

Mellan åren 1858 till någon gång runt 1880talet vet jag inget om produktionen, förmodligen hyrs anläggningen ut, dock vet jag att en Robert Pattison hyr från någon gång under 1880 talet till 1898 då whiskybubblan spricker i den så kallade Pattison kraschen och bröderna Robert och Walter får skaka galler för sina vidlyftiga affärers skull, men det är en helt annan historia som jag faktiskt skrivit om i tidigare referat.

Nåväl... vi fördjupar oss inte i ägarförhållandena fram över utan tar i stället en titt på själva bränneriet som oavbrutet vuxit i kapacitet genom åren, på 1970 talet hade man en produktion om sex miljoner liter, då var man det största destilleriet i hela Skottland och sedan 2000 har man ersatt mäsktunnan med en filterpress som pressar mäskan igenom ett finmaskigt filter tre gånger, med den tekniken använder man ett mycket finmalet kornmjöl som mals i en Asnong hammarkvarn, fördelen med detta är att man drar ur mer socker på kortare tid och får en klarare vört.

Teaninich Destilleri i den lilla staden Alness har alltid fått stå i skuggan av stadens andra och betydligt mer kända bränneri, Dalmore Destilleri, men i det dolda har man levererat till blendmärken som Haigh's Dimple, Vat69, Robbie Burns och till alla färgerna av Johnnie Walker å inte för än 1992 släpper den dåvarande ägaren United Distillers den första singlemalten, en tioåring i serien Flora & Fauna. Idag ägs anläggningen av Diageo som är inrymt nära floden Avern i ett industriområde i utkanten av staden och har en kapacitet på 10 200 000 liter...

Glaset på brickan innehåller en refill sherry butt, på 9 år vid namn CÁRN MÓR destillerad 2012 med 47.5% alkohol, systembolagets beställningssortiment nr 55685-BS kostar 869 kr.

Glas nr 6. Ja... så har vi kommit till sista glasets på brickan å nu är vi tillbaka i Glasgow 1949 då Fredrick Laing grundar sin buteljeringsverksamhet, 15 år senare ansluter sonen Stewart till företaget å introducerar bland annat märket House of Peers på den sydamerikanska och asiatiska marknaden under 70 och 80 talet, kanske inte så känt här i Norden.

Mer känt är säkert serien Old Malt Cask med riktigt exklusiva singlecaskbuteljer som introduceras 1998, och om jag säger Old & Rare Platinumserien från 2001 så tror jag ni börjar känna igen denna oberoende buteljerare.

2013 ombildas företaget till Hunter Laing & Co Ltd i fusion med Stewarts son Andrews firma Edition Spirits Ltd och tappningsföretaget Premier Bonding. Bygglov beviljas i september 2016 för en tomt mitt emellan destillerierna Caol Ila och Bunnahabhain på Islays nord ostkust och det första fatet fylls i november 2018, med det har ön i de inre hybriderna begåvats med sin nionde whiskyproducent Ardnahoe Destilleri.

Innehållet i glasets på brickan är blandat och buteljerat av Hunter Laing & Co Ltd och är också den en single malt från Islay, vilket destilleri det handlar om säger man inte, det är en hemlighet för oss konnässörer att lura ut på egen hand, namnet på blandningen är Skarabus och betyder "klippig plats" på fornnordiska vilket kan hända är en ledtråd.

Spriten har vilat i minst 10 år på ex bourbonfat och nya amerikanska ekfat och resultatet ger en fin torvrök med en tydlig sötma och komplexitet, blandningen blir så populär att den fått tillökning i familjen med "Specially Selected" och "Cask Strength".

Legenden säger att Islay ibland erbjuder oss en gåva från naturen, en alkemi av hantverk, fat, tid, hav och luft.

En whisky för dem med ett nyfiket sinne och öga för detaljer, djärv och stolt över sitt ursprung och bara lite hemlighetsfull om allt annat.

Någon gång i livet kan dessa flyktiga gåvor fångas av den som är uppmärksam, tålmodig, nyfiken och uppfinningsrik, bara de som söker finner... allt enligt upphovsmannen, men jag tycker nog att detta inte bara gäller Skarabus, 10 åring som sagt, 46% alkohol finns på systembolagets beställningssortiment nr 50557-BS kostar 659kr.

Provningsen var slut å trots att Thomas och Micke hade lovat att äta middag med oss hade de drabbats av hemlängtan av den svårare graden å for iväg som två svedda ekorrar, men vi behöver inte vänta länge, i oktober kommer Thomas tillbaka med nya rara buteljer ur sitt dignande sortiment och Micke släppte jag inte heller iväg innan han lovat komma tillbaka med en Japanprovning under 2023... ja, tänk att vi fick runt den här kvällen ändå trots missförstånd å annat otyg, nu hoppas jag bara att 20 års jubileumet går i lås utan mankemang.